

Η διαχρονική εξέλιξη του έμφυλου μισθολογικού χάσματος της Κύπρου

Λούης Ν. Χριστοφίδης και Παντελής Μισής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι διαθέσιμες οικονομετρικές μελέτες για το Έμφυλο Μισθολογικό Χάσμα (EMX) που είναι εξ ολοκλήρου αφιερωμένες στην Κύπρο προηγούνται της ένταξης της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (το 2004). Η παρούσα εργασία στοχεύει να καλύψει το χρονικό κενό μέχρι σήμερα, χρησιμοποιώντας λεπτομερή (4^α-ψήφια) στοιχεία από τις Διαρθρωτικές Έρευνες Απολαβών (ΔΕΑ) του 2006, 2010, 2014 και 2018. Ο στόχος αυτός πραγματοποιείται (α) απομονώνοντας το μερίδιο του EMX που μπορεί να εξηγηθεί από τα παραγωγικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων (το *εξηγούμενο* EMX), λαμβάνοντας υπόψη (β) την ενδεχόμενη επίδραση του κατωτάτου μισθού στα επαγγέλματα που καθορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, καθώς και (γ) τον τομέα απασχόλησης των εργαζομένων. Στην ΔΕΑ του 2006, το *ολικό* EMX υπολογίζεται ως 0.186 (μη σταθμισμένες) και 0.267 (σταθμισμένες) λογαριθμικές μονάδες μισθών, αρκετά χαμηλότερα, δηλαδή, από ό,τι στις προ-υπάρχουσες μελέτες για παλαιότερα έτη. Η πτωτική αυτή πορεία του *ολικού* EMX συνεχίζεται και τα επόμενα έτη, υπολογιζόμενο σε 0.169 (μη σταθμισμένες) και 0.197 (σταθμισμένες) μονάδες από τα δεδομένα της ΔΕΑ του 2010, και 0.160 (μη σταθμισμένες) και 0.124 (σταθμισμένες) μονάδες, από τα δεδομένα της ΔΕΑ του 2014. Κατά το 2018, το τελευταίο έτος για οποίο υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα, το *ολικό* EMX ήταν 0.100 (μη σταθμισμένες) και 0.103 (σταθμισμένες) λογαριθμικές μονάδες μισθών. Το *εξηγούμενο* EMX επίσης μειώθηκε με την πάροδο του χρόνου σε βαθμό που το 2018 να υπολογίζεται κοντά στο μηδέν, τόσο από τα σταθμισμένα όσο και από τα μη σταθμισμένα δεδομένα. Αυτό πιθανόν να υποδηλοί τη σύγκλιση των μεταβλητών (παραγωγικών χαρακτηριστικών) των ΔΕΑ, στις μέσες τους τιμές, τόσο για τους άνδρες όσο και για τις γυναίκες. Όντως, στα δεδομένα του 2018 παρατηρείται, κατά μέσο όρο, ότι (α) περισσότερες γυναίκες από ό,τι άνδρες είχαν ολοκληρώσει πανεπιστημιακή εκπαίδευση, (β) οι γυναίκες έχαιραν εξίσου μακρά ή μεγαλύτερη περίοδο εργοδότησης στον ίδιο εργοδότη, και (γ) είχαν συγκρίσιμο ιστορικό με τους άνδρες στην κατοχή συμβάσεων αορίστου χρόνου. Το υπόλοιπο, *ανεξήγητο*, μέρος του EMX του 2018, το οποίο στις 0.100 λογαριθμικές μονάδες μισθών ήταν περίπου ίσο με ολόκληρο το EMX, μπορεί να σχετίζεται με υπολειμματικές διακρίσεις, αλλά και με τη φύση των θέσεων εργασίας, τη δημιουργία οικογένειας και τη λειτουργία της, καθώς και με τις πολιτικές συμφιλίωσης της εργασίας με την οικογένεια. Αυτά τα θέματα

αποτελούν, επί του παρόντος, αντικείμενο σημαντικής ακαδημαϊκής προσοχής διεθνώς. Η μελέτη ολοκληρώνεται με μια ανασκόπηση των συμπερασμάτων της διεθνούς βιβλιογραφίας τα οποία δύνανται να προσφέρουν μαθήματα πολιτικής για την Κύπρο.